

FELICITA VOS

Ravage

ROMAN

Er is veel gebeurd, oneindig veel meer dan een normaal mens in mijn ogen in een paar weken voor zijn kiezen hoort te krijgen. Ik ben bedolven onder catastrofes en emotionele beproevingen, zeg maar rustig aardbevingen met een kracht van 12 op de Schaal van Richter. Het landschap van mijn ziel is volledig veranderd en de geografische ordening van mijn oude bestaan is onbruikbaar geworden. Beroofd van mijn toekomst en verleden ben ik naar Berlijn gekomen. Toen mijn innerlijke landschap onder een laag nieuwe lava werd bedekt, zag het er in eerste instantie doods uit. Maar lava is erg vruchtbaar en op deze nieuwe aarde bouw ik aan mijn wederopstanding. Ik weet nu dat in dit leven niets zeker is, behalve het hier en nu, en zelfs dat kan bedrieglijk zijn.

I

Ik ben nog nooit zo zeker van iets geweest als van de stap die ik nu ga zetten. De brief die onderweg is naar een adres dat ik ooit mijn thuis noemde, zal mij verlossen van valse schijn en dubbelhartigheid. De klap zal hard aankomen. Dat is precies de bedoeling.

De afgelopen maanden buitelden de herinneringen over elkaar heen, maar langzaam maar zeker vielen ze op de juiste plek, waardoor mijn vastberadenheid groeide. Hier in Berlijn kan ik mijn leven beter overzien. De afstand geeft me precies de blik die ik nodig heb om tot het juiste inzicht te komen. Maar mijn god, waarom zijn er drama's nodig om te ontwaken?

Op het moment dat ik verdween, nu vier maanden geleden, wilde ik in eerste instantie oplossen in het grote niets. Maar het was een impuls die ik niet waar zou kunnen én willen maken. Als je wilt verdwijnen vertrek je naar Frankrijk, ga je als dagloner werken en blijf je hangen in een dorpje waar je geen gebruikmaakt van een pinautomaat en je Nederlandse mobiele telefoon. Mijn leven bestaat uit zingen, ik ben een operazangeres. Ik ben mijn stem, zij weerspiegelt mijn wezen. Alleen als ik zing kan ik mezelf zijn en dat is iets wat ik voor niets ter wereld opgeef. Toen ik me dat realiseerde werd mij duidelijk dat in het grote niets oplossen geen optie was. Maar op zijn minst een paar dagen wilde ik hem laten bungelen. Misschien zou hij bevangen worden door radeloosheid of zich besluiteloos en verward

voelen. In het beste geval zou hij getergd worden door schuldgevoelens en panische angst. Ik vroeg me af of hij de politie zou inschakelen of via sociale media een oproep zou doen. Ik fantaseerde over de inhoud ervan. Zag voor me hoe hij naar de juiste toonzetting zocht. Niet te veel, maar zeker niet te weinig. Ik stelde me de tekst van het opsporingsbericht voor:

Sinds donderdagavond 25 oktober is mijn vrouw, de 32-jarige Charlotte Zwanenburg-Vermeer, vermist. Ze is 1.74 lang, heeft lang, rood, krullend haar, bruine ogen en een slank postuur. Ze droeg op de dag van haar verdwijning een skinny jeans met een goudkleurige off-shoulder trui, cognackleurige laarzen en een olijfkleurig, doorgestikt winterjack. Ze is voor het laatst gesignaleerd bij de rotonde richting Van der Molenallee in Doorwerth.

Na het opstellen van de tekst had hij zich vast met een glas rode wijn en een peperdure sigaar voor de open haard geïnstalleerd tot iemand hem uit zijn lethargie zou komen bevrijden.

Ik had alles goed voorbereid. Esmā had met constant geld een treinkaartje naar Berlijn gekocht, waar ik me verzekerd wist van een slaapplek bij Ulrike, mijn zangdocente. Alsof ik het voorvoeld had, spaarde ik sinds jaar en dag stiekem geld dat ik in een kistje tussen dozen onder mijn bed verstopte. Er zat genoeg in om een half jaar goed van te kunnen leven. Ik had het kunnen doen, voorgoed verdwijnen, maar mijn ambitie won het van mijn wraakzucht.

Vier dagen na mijn vertrek belde ik mijn jongste zus Isabel.

‘Waar zit je?’ snauwde ze. Hoewel er bezorgdheid in haar stem doorklonk, had ik iets meer opluchting verwacht. Ik moest het doen met kreten als: ‘Weet je wel hoe iedereen in de stress zit? Weet je wel wat je Babs en Vincent hebt aangedaan?’

Het kon me geen barst schelen. Afgelopen, het was voorgoed afgelopen. Ik had mezelf in één klap van iedereen verlost.

‘Zeg maar dat alles goed met me gaat en dat ze niet ongerust hoeven zijn. En ook dat ik niet meer terugkom,’ voegde ik eraan toe.

‘Zeg, doe dat lekker zelf!’

‘En bedankt, zusje!’

‘Ik ben je boodschapper niet hoor! Weet je wel hoe...’

‘Ja, ik weet het en het spijt me niet. Ook dat mag je doorgeven. Ik ga nu ophangen.’

‘Wacht, niet zo snel...’

Ik verbrak de verbinding voordat ze meer kon vragen. Voor dat moment was het goed genoeg om te weten dat ik in orde was en ze een eventuele zoektocht naar mij konden staken.

De eerste dagen in Berlijn dwaalde ik overdag door de stad.

’s Avonds dronk ik minstens één fles wijn leeg om vervolgens dronken op de bank in slaap te vallen. Tot Ulrike er genoeg van kreeg. Die goedgezak van een Ulrike, die nooit iets vroeg en altijd luisterde als ik haar nodig had, transformeerde, nadat ze de vuile afwas in de koelkast vond in plaats van in de afwasmachine, voor mijn ogen in een monsterlijke feeks.

‘Waar ben jij in hemelsnaam mee bezig? Als jij wilt

zwellen in zelfmedelijden en je talenten wilt verkwan- selen, prima, maar niet in mijn huis,' beet ze me toe.

Haar woorden raakten me diep. Ja, natuurlijk verzet- te ik me er in eerste instantie tegen. Kom op, ik geef me niet snel gewonnen, maar ze had gelijk. Het duurde nog een dag of drie voor ik mezelf bij elkaar raapte, de wijn inwisselde voor mineraalwater en thee met honing, op zoek ging naar een goede fysiotherapeut, een eigen ap- partement en mijn dagelijkse zangstudie weer oppak- te. Ik nam contact op met verschillende agenten, een bevriende dirigent en twee regisseurs en maakte een afspraak om te komen voorzingen. Het was Ulrike die me een paar weken later vertelde dat er audities waren voor de rol van Carmen bij de Komische Oper Berlin. Mijn rol! Ik had hem paraat en wilde hem koste wat kost hebben.

'Waarom speel je zo graag de rol van Carmen?' wordt me vaak in interviews gevraagd. Tot voor een dikke drie maanden geleden wist ik het antwoord niet. Of liever gezegd, ik had de oorzaak van mijn angsten verdrongen.

'Het is een van Bizets meest hartstochtelijke opera's, die mij als lyrisch mezzosopraan op het lijf geschreven is. Los daarvan zijn Carmens drang naar onafhankelijk- heid, haar dualiteit en zoektocht naar liefde en beves- tiging, waarbij ze zich nooit helemaal kan overgeven, rijke bronnen om uit te putten,' zei ik voorheen steevast. Het zijn halve waarheden. Want het heeft niet alleen te maken met de dualiteit van Carmen, maar vooral met haar relatie met de dood. Als klein kind voelde ik al een sterke doodsangst, die ik nu verklaren kan, maar die mij desondanks bij vlagen nog steeds naar de keel grijpt.

Tegelijkertijd is precies dát gevoel mijn drive om te willen zingen. Juist daardoor kan ik de verstikkende angst bezweren, de tijd even stil laten vallen en bevind ik mij in een universum waarin leven of dood er niet toe doen. Of misschien juist wel, daar ben ik nog niet over uit. Ik vulde het aanmeldingsformulier voor de auditie in en zocht naar een verfrissende invalshoek om mij erop voor te bereiden. María Pagés had met haar voorstelling *Yo Carmen* een ode aan de vrouw gebracht door van Carmen een veelzijdige, krachtige vrouw, vrij van vooroordelen te maken. Ze had de stem van alle vrouwen vertolkt. Het kon niet beter passen en het liet me vergeten.

Vier maanden eerder

2

Het hing al een tijdje in de lucht. Alles zou anders worden. Het onbestemde gevoel achtervolgde me als een onzichtbare schaduw. Achteraf denk ik dat ik een van de poppen was in een schimmenspel, verblind door vals licht. Nu weet ik dat de opmaat voor het drama tijdens onze jaarlijkse familieretunie op Aruba ingezet werd.

In tegenstelling tot Vincent haatte ik onze verplichte tripjes naar het *One Happy Island*. Ik had nooit zin om naar Aruba te gaan. Dit jaar vormde daarop geen uitzondering. De intriges, de onwaarachtige interacties van mijn familie en de nabijheid van mijn oudste zus Cat bezorgen mij een verstikkend gevoel. Bovendien houd ik niet van het Caribische klimaat omdat de combinatie van de eeuwigdurende zilte bries en de warmte een ongewenste neerslag vormt die naar mijn idee de klankkleur van mijn stem aantast.

‘Het klimaat kan onmogelijk je stembanden aantasten, liefje. Als dat zo was, dan zou Tania Kross er toch ook last van hebben? Ik bedoel, ze komt van Curaçao. Wanneer jouw theorie zou kloppen, dan zouden haar stembanden er toch ook onder lijden? Geloof me, je maakt je gewoon veel te druk. Het zijn de emoties die je parten spelen,’ beweerde Vincent altijd losjes. ‘Laat je toch niet zo op de kast jagen. Je bent veel te gevoelig,’ wuifde hij mijn overtuiging weg. Het maakte me razend, ik voelde me niet serieus genomen.

Hoewel ik het niet graag toegeef, had hij ergens wel gelijk. Vincent liet zich niet meeslepen in het gekonkel en had geen last van de onderhuidse stekeligheden. Hij kwam juist tot rust in het bed & breakfast van mijn zus Catherine en haar man Matteo. Als het aan hem had gelegen, hadden we zelfs onze wittebroodsweken in *Casa Ramirez* doorgebracht. Het was de enige plek waar hij zich niet door zijn jacht op kunst en antiek liet leiden en zijn veilinghamer voor een paar weken vergat. De Vincent op wie ik verliefd werd, wilde acteur worden en dichter, maar sinds hij het veilinghuis van zijn vader had overgenomen, was die droom versplinterd en was hij veranderd in een workaholic, een controlfreak die zijn vader postuum wilde bewijzen dat hij degene was die Veilinghuis Zwanenburg tot grote hoogten wist te brengen. Vincent Zwanenburg, de jongste en meest *flashy* veilingmeester van Nederland, raakte meer en meer verwijderd van de gevoelige man aan wie ik mijn hart geschonken had. Hij regelde het reilen en zeilen in zijn veilinghuis volgens geëffende paden en daar mocht voor geen millimeter van afgeweken worden, het was haast op het autistische af. Vincent was heel precies, maar ook uitermate attent. Zo wist hij van al zijn medewerkers wanneer ze jarig waren, maar ook wat ze graag aten, wie vegetarisch of veganistisch at, zich aan een glutenvrij of ander dieet moest houden.

‘Goed voor de arbeidsmoraal, Lot,’ ik hoor het hem nog zeggen.

De veilingdagen waren zware dagen. Het was ’s ochtends om half acht beginnen en vaak tot half twaalf ’s avonds doorwerken. Op die dagen liet hij ieders meest geliefde gerechten bezorgen en at hij samen met het

personeel aan een mooi gedekte tafel in zijn kantoor. Het gevoel van saamhorigheid gaf Vincent rust, zekerheid, stabiliteit. We waren tegenpolen. Ik verlangde soms naar wat souplesse, maar ondanks zijn stiptheid, die ik weleens met starheid verwarde, bezat Vincent juist een enorme lichtheid die ik niet heb, ondanks het feit dat ik meer *outgoing* ben en een goed feest niet schuw. Altijd was er de zwaarte, de dreiging van het onvermijdelijke die een schaduw over mijn bestaan wierp. Vincent was geen *party animal*, ook niet voor hij in de voetsporen van zijn vader trad. Hij legde dagelijks voor dag en dauw een vast trainingsparcours in de sportschool af, bezocht één keer in de maand een herenclub ofwel een netwerksociëteit voor jonge ambitieuze vakgenoten die het verschil wilden maken en was lid van een Rilke-club. Alles wat hij deed was planmatig, geordend en door al dat ordelijke heen scheen de zon. Ik gedij nog steeds beter op onzekere factoren. Het komt mijn creativiteit ten goede, hoewel Vincent dat altijd betwistte. Het was volgens hem een ongrijpbaar verlangen. Zoiets als wonen in de golven en geen verblijfplaats hebben in de tijd. Dat laatste had hij van Rilke gepikt. Eén ding hadden we gemeen. Beiden lieten we het oude herrijzen. Vincent met zijn kunst en antiek en ik door overleden componisten met mijn stem tot leven te brengen.

Ons jaarlijkse verblijf op Aruba was een traditie waar ik uitsluitend gehoor aan gaf omdat ik geen spelbreker wilde zijn. Hoe die ontstaan is, weet ik niet meer, ze was er ineens. *For family's sake*. Maar het was niet meer dan een kunstmatige en bovendien geamputeerde *happy family reunion* omdat mijn vader weigerde eraan deel

te nemen. Hij gaat sowieso nauwelijks de deur uit, dus het werd hem niet kwalijk genomen. Mijn vader zit altijd aan de radio gekluisterd of hij schrijft limericks. Dat laatste liefst 's nachts, gehuld in pyjama en kamerjas met Olaf, zijn rode kater, op schoot. Ik zag die laatste zomer als een berg op tegen de reünie, vooral omdat Catherine zwanger was.

Zodra we de kleine ontvangsthal van Queen Beatrix International Airport waren binnengelopen, had ik Catherine meteen als stralend middelpunt tussen het ontvangstcomité zien schitteren. Haar handen had ze om haar nog platte, in ultrastrak en *Love Symbol #2* paarskleurig T-shirt gehulde buik gevouwen, die ze naar voren stak in een poging hem dikker te laten lijken. De zon had zich in haar lange, blonde krullen genesteld, waardoor ze als een gouden stralenkrans uitwaaierden. Cat straalde licht uit. Zoveel licht dat ik mijn ogen moest toeknippen.

'Ik ben zwanger, Charlotte. Acht weken pas. Ik weet dat het verstandiger is om het de eerste drie maanden stil te houden, maar garanties zijn er toch niet. Daar weten jullie helaas alles van. Ik kan het wel uitschreeuwen van geluk,' had ze door de telefoon gejubeld.

Haar prille zwangerschap vervulde me met jaloezie. Ik was blij voor haar en Matteo, maar mijn eigen verlangen naar een baby stak als een doorn in mijn hart. Vincent en ik waren al jaren bezig, zoals dat zo fijntjes genoemd wordt. Mijn enige zwangerschap duurde op de kop af zevenenhalve maand, daarna werden Emma en Ruben, onze tweeling, door de dood gehaald.

'Je weet in ieder geval dat je zwanger kúnt worden, je bent nog jong, de volgende keer beter.' Stuk voor stuk